C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-129/25 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Judecător Igor Negreanu

D E C I Z I E
În numele Legii

17 iunie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

Având în componența sa:
Președintele completului de judecată, judecător: Ion Talpa
Judecătorii: Ecaterina Arseni, Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul condamnatului Goncear Serghei declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 29 noiembrie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Goncear Serghei împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recursuri, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 07.11.2024, condamnatul Goncear Serghei a înaintat judecătorului de instrucţie o plângere, împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

În motivarea plângerii condamnatul Goncear Serghei a indicat, că a fost condamnat la 5 ani închisoare conform art.175 din Codul penal de către Judecătoria Șoldănești. De la data de 27.10.2022 se deține în Penitenciarul nr.17 Rezina în condiții inumane și degradante, în mizerie, celulele erau populate de insecte (taracani) și rozătoare (șobolani), celulele erau supraaglomerate. A fost deținut în celulele cu nr. 86, 78, 80, 82, 83, 79, 91, 67, 76, 64, 55, în toate aceste celule erau condiții inumane și degradante contrar art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale. Menționează

condamnatul că până la acest caz nu a avut probleme cu legea a fost judecat pentru prima dată și dat fiind că s-a deținut în Penitenciarul nr.17 Rezina în condiții inumane și degradante contrar art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, solicită să-i fie redus din termenul pedepsei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 08.11.2024 s-a stabilit lui Goncear Serghei un termen de 15 de zile, pentru a-şi aduce plângerea cu privire la constatarea faptului detenţiei în condiţii inumane şi degradante şi aplicarea mecanismului compensatoriu de reducere a termenului pedepsei, în concordanţă cu prevederile art.473/2 alin.(2) Cod de procedură penală și s-a explicat lui Goncear Serghei că dacă îndeplineşte în termen toate cerinţele din încheierea judecătorului de instrucţie, plângerea se consideră depusă la data prezentării iniţiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 noiembrie 2024 s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Goncear Serghei împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Nefiind de acord cu soluția instanței, condamnatul Goncear Serghei a contestat în termen a contestat cu recurs încheierea sus-menționată și a solicitat admiterea cererii de recurs și casarea integrală a încheierii instanței, pronunţarea unei noi hotărâri legale, corecte și motivate.

În susținerea cereriii de recurs, a invocat că la plângerea sa a anexat probe cum ar fi rapoartele avocatului Poporului, Raportul Comisiei CPT, explicațiile altor condamnați după cum prevede art.473 CPP. Astfel că instanța nu a ținut cont și nu a luat în considerație nici un argument și le-a ignorat integral, astfel a încălcat legislația națională și internațională fără a-i acorda posibilitatea de a beneficia de depturile sale garantate de art.6 CEDO. Astfel, instanța a emis o încheiere ilegală și superficială fără a-și argumenta soluția.

Potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de condamnat părțile nu au depus careva referințe.

Cercetând materialele cauzei deduse judecății, verificând încheierea contestată prin prisma motivelor de recurs invocate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat și a menține încheierea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.171) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Potrivit art. 473^2 alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, *plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.*

În corespundere cu alin. (2^3) lit. a) din articolul nominalizat, *verificarea condiţiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucţie din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă şi în următoarele cazuri: există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade;*

În speță, instanța de recurs constată legalitatea și temeinicia acțiunilor judecătorul care exercită atribuțiile judecătorului de instrucție unde corect a reținut că, la etapa verificării admisibilității plângerii depuse de Goncear Serghei, judecătorul de instrucție a constatat că aceasta nu întrunește condițiile de fond prevăzute la art. 473^2 alin. (2^3) Cod de procedură penală, dat fiind, că plângerea

condamnatului nu conține proba cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate.

Respectiv copia încheierii fiind în acest sens expediată în adresa instituției penitenciare la data de 08.11.2024 pentru a fi înmânată condamnatului Goncear Serghei pentru informare și executare.

Condamnatul Goncear Serghei a recepționat încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 08.11.2024, la data de 13.11.2024.

În sensul dat, Colegiul penal reține că potrivit art. 473^2 alin. (2^3) lit.a) Cod de procedură penală, prevede că, *verificarea condiţiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucţie din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă şi în următoarele cazuri: există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade*;

Astfel, prin încheierea prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 29 noiembrie 2024 s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Goncear Serghei împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Colegiul penal consideră că sunt corecte concluziile primei instanțe privind declararea inadmisibilității plângerii condamnatului Goncear Serghei în temeiul art. 473^2 alin. (2^2), (2^3) lit.a) Cod de procedură penală.

Relevantă speței este practica CtEDO în cauza Weissman şi alţii contra Romaniei (cererea nr.63945/00 par.32-36), în care Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiţiei şi pe de altă parte interesul reclamanţilor de a prezenta argumentele lor în faţa tribunalelor naţionale.

Astfel, coroborând normele legale citate la jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul conchide că dreptul la un tribunal, respectiv dreptul de acces la justiţie şi la un proces echitabil, nu este unul absolut, ci poate fi limitat de legislație în măsura în care nu duce la negarea acestui drept în vederea realizării procesului de înfăptuire a justiției.

În cazul dat, dreptul recurentului de acces la justiție şi la un proces echitabil nu a fost limitat sau neglijat, doar că s-a solicitat condamnatului la conformarea exigențelor legale, posibilitate pe care acesta a avut-o, însă a omis să-şi execute cu bună-credinţă obligațiile procedurale în termenul oferit, inacțiune imputabilă exclusiv în vina acestuia.

Din considerentele indicate, Colegiul conchide că încheierea primei instanțe este emisă conform legislației pertinente, iar inadmisibilitatea plângerii

condamnatului Goncear Serghei a fost determinată just de prima instanță, ca urmare a neconformării plîngerii acstuia în corespundere cu prevederile art. 473^2 alin. (2^3) Cod de procedură penală.

În împrejurările constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat la caz este nefondat, din care motiv urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul condamnatului Goncear Serghei declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 29 noiembrie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Goncear Serghei împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Oxana Mironov